

Læreplan for opplæring av vaktledere ved TSS Drammen

1. Innledning

Læreplanen skal sikre at medarbeidere som skal tjenestegjøre som vaktleder ved trafikkstyringssentralen Drammen har tilstrekkelig kompetanse og er egnet til å utføre oppgavene som vaktleder. Hovedmålene med planen er å sikre at all jernbanetransport ikke skal føre til tap av menneskeliv eller alvorlig skade på mennesker, omgivelser eller materiell.

2. Krav til forkunnskaper

Medarbeidere som skal gjennomgå lokal opplæring til vaktleder, må ha erfaring som togleder ved Trafikkstyringssentralen Drammen, og oppfylle krav i helsekravforskriften.

3. Kompetansekrav til opplæringspersonell

Opplæringspersonell som skal gi praktisk opplæring skal oppfylle følgende kompetansekrav:

- *Erfaring som vaktleder*
- *Gode kommunikasjons – og samarbeidsevner*

4. Gjennomføring av opplæringen og arbeidsform

Den praktiske opplæringen gis ved at personen på opplæring går sammen med veileder som er erfaren vaktleder. Maksimum en elev kan delta på praktisk opplæring på samme skift.

Opplæringen ved Trafikkstyringssentralen gjennomføres i løpet av ca 2 uker. Opplæringen består av praktiske øvelser, teoretisk forklaring og befaringer.

5. System for å sikre god kvalitet i gjennomføringen av opplæringen

Opplæringen av vaktledere skal være målrettet og sikre at elevene til enhver tid har utviklet den nødvendige kompetanse. Opplæringen skal være orientert mot sikkerhet og handlingskompetanse. Dette innebærer at opplæringen fokuserer mot delområder som sikkerhet, kunnskap og vurdering, ferdigheter og holdninger. Handlingskompetanse integrerer disse kompetanseområdene og det er viktig at et slikt integrerende syn gjennomsyrrer opplæringen. Grunnen er at det ikke er tilstrekkelig at eleven utvikler riktige holdninger isolert sett. Det er nødvendig at eleven utvikler en helhetlig kompetanse for mestring av aktuelle arbeidsoppgaver.

Målet med opplæringen er;

- Å sikre at eleven har tilegnet seg handlingskompetanse som vaktleder.
- Å sikre at eleven har tilstrekkelig kunnskap om lokale forhold, lokale særbestemmelser og særskilte brannobjekter i eget område, lokale instruksjoner og beredskapsrutiner, kjenne stasjoneringsteder for lastetraktorer, LM, redskapstog osv. og annet spesielt i

toglederområdet.

Opplæringen må derfor organiseres på en slik måte at eleven får tilegnet seg kompetanse, og får prøvd ut sine kunnskaper og ferdigheter i ulike situasjoner.

Togdriftsleder har ansvar for å sikre god kvalitet i gjennomføring av opplæringen i Trafikkstyringssentralen, herunder sørge for;

- Å stille klare forventninger til vaktledere som har med elev på opplæring
- At vaktledere fyller ut vurderingsskjema for elever de har med på opplæring
- At opplæringen evalueres løpende og eventuelle korrigerende tiltak iverksettes

6. Eksamen

Det er en sensor på eksamen.

Togdriftsleder er ansvarlig for å peke ut sensor med trafikkutdanning (personen som utpekes skal ikke ha vært veileder under opplæringen).

Med eksamen menes en praktisk prøve der kandidatene prøves i ferdighetsmålene. Den praktiske delen gjennomføres ved at kandidaten utfører vaktlederfunksjonen i ca. 3 timer. Underveis gjennomføres det en muntlig del hvor kandidatene prøves i kunnskaps- og ferdighetsmålene.

Sensors ansvar under eksamen er å kontrollere at kandidaten har nødvendig kompetanse og egner seg til å utøve vaktlederfunksjonen i henhold til målene i læreplanen.

Togdriftsleder har ansvar for å utarbeide eksamensoppgaver med fasit i samarbeid med sensor.

Etter endt eksamen vurderer sensor den praktiske eksamenen. Deretter gir sensor kandidaten tilbakemelding om han/hun har bestått eller ikke bestått eksamen.

Når eksamen er bestått godkjennes kandidaten til å kunne utføre selvstendig tjeneste ved Trafikkstyringssentralen Drammen.

Hvis eleven ikke består eksamen, har eleven muligheten til å avlegge en ny eksamen. Det skal gis ytterligere veiledning, og ny eksamen kan avlegges tidligst 14 dager senere.

Sensorene fyller ut og skriver under skjema for bestått eksamen, i henhold til dokumentet Godkjenning og registrering av kompetanse i Trafikk og marked som ligger i styringssystemet, prosess Kompetansestyring, Mal/skjema/sjekkliste. Godkjennelsen sendes til registrering i personalmappen ved Administrasjonsavdelingen, Kompetanseregistrering, Hamar.

7. Krav til praksis etter bestått prøve

Leder skal gjennomføre en samtale for å kartlegge om den nyutdannede vaktlederen er trygg i rollen og kan settes til å tjenestegjøre på selvstendige vakter. Eventuelt behov for å tjenestegjøre sammen med en erfaren vaktleder før selvstendig tjeneste fastsettes i samtalen.

8. Revisjonshistorikk

Versjon	Dato	Beskrivelse av endring
000	01.06.13	Dokumentet opprettet
001	26.02.14	Oppdatert i ht organisasjonsendring, fra Bane til Infrastruktur
002	06.04.16	Generell oppdatering av leksjonene
003		Revisjon 002 publisert i wiki

Tema og leksjoner

Leksjon 1: Vaktleders arbeidsplass

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Skal forklare hvordan vaktleders arbeidsplass er organisert: - Posthyller - Oppslagsverk - Telefonlister - Oppbygging av nødetatenes telefoner - E-post - Dagsgrafer - TIOS-oppdatering - Hendelseslogg - Feil ved sikringsanlegg Skal kjenne til: - Trafikk og markeds organisasjon og ansvarsforhold - Trafikk Øst ansvarsforhold	Skal kunne finne fram og benytte alle hjelpemidler på vaktleders arbeidsplass.
Pensum: Oppslagsverk og informasjon ved vaktleders arbeidsplass	

Leksjon 2: Arbeidsledelse

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Skal kjenne til rutinene ved: - Ruspåvirkning - Skikket til å utføre sikkerhetstjeneste - Oppfølging av medarbeidere etter feil utførelse av sikkerhetstjenesten	Skal frita personer som ikke er skikket til å utføre tjenesten, eller som har vært involvert i en hendelse, og tilkalle nærmeste leder.
Pensum: Personalhåndbok	

Leksjon 3: Samhandling med toginformatør

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Skal kjenne til toginformatørs gjøremål: - Kunde – og trafikkinformasjons-systemene - Gjensidig konferanseplikt med toginformatør ved vaktbytte Skal kjenne til at toginformatør er vaktleders forlengede arm: - I avvikssituasjoner - I-sirkulære - Ved iverksettelse av aksjonskort	Skal praktisere nøyaktig muntlig og skriftlig kommunikasjon, og bidra til god praksis. Skal vite forskjellen på direkte utrop og forhåndsdefinerte utrop.
Pensum:	

Leksjon 4: Samhandling med Elkraft

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Gjøre rede for: - Samhandling med elkraft - Hvilke omformerstasjoner som finnes i toglederområdet - Hvordan nødfrakobling av kontaktlednings-spenning foregår - Når leder for kobling er viktig i en beredskapssituasjon - Særskilte forhold knyttet til frakobling av kontaktledningsanlegget Skal kjenne til organisering og ansvarsforhold mellom Infrastruktur Energi, faglig leder for elkraft og trafikkstyringssentralen.	Skal praktisere nøyaktig muntlig og skriftlig kommunikasjon, og bidra til god praksis.
Pensum:	

Leksjon 5: Erkjennelse og fordeling av kunngjøringer og sirkulærer

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Kjenne til: - Ruteplanforutsetninger - Prioriteringsreglene - Rutiner ved ruteendringer Gjøre rede for hvordan vaktleder fordeler, erkjenner og arkiverer: Kunngjøringer; - Kongefamiliekjøring - Feil ved GSM-R - Tognummertildeling - S-sirkulære - TS-sirkulære - D-sirkulære Forklare den risiko unøyaktighet i kommunikasjon og utførelse av oppgaver kan medføre.	Kunne utføre fordeling, erkjennelse og arkivering av kunngjøringer og sirkulærer.

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Pensum: Instrukser for kapasitetsfordeling Network statement Ruteplanskriv	

Leksjon 6: Hendelseslogg

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Skal kunne kalle ut fagberedskap i forbindelse med hendelser og prioritere «feil» i samråd vakt i Infrastruktur / signal / strømforsyning Skal forklare hva som skal føres i Hendelseslogg. Skal kjenne til rutiner ved påkjørsel av vilt og husdyr.	Skal kunne registrere og oppdatere hendelser og aksjoner i Hendelseslogg.
Pensum: Instruks for Hendelseslogg	

Leksjon 7: Aksjonskort

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Kjenne til: - Innholdet i og hensikten med aksjonskortene Gjøre rede for: - Når aksjonskort skal iverksettes og avsluttes - Koordinering mot jernbaneforetakene - Koordinering mot tilstøtende trafikkstyringssentraler - Bruk av evalueringsskjema	Skal utføre korrekt kommunikasjon, planlegge for framtidig trafikkbilde og iverksette korrekte tiltak/prosedyrer avhengig av oppstått situasjon.
Pensum: Aksjonskort	

Leksjon 8: Beredskap

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Gjøre rede for: - Beredskapsrutiner i toglederområdet Kunne forklare og håndtere alle topphendelser, alvorlige hendelser og hendelser i sentral varslingsliste: - Sikring av skadested - Evakuering - Varslingsrutinene ved uønskede hendelser - Utkalling av beredskapsvakter - Kommunikasjon mot skadested - Trafikkavvikling - Normalisering Forklare den risiko unøyaktighet i kommunikasjon og utførelse av oppgaver kan medføre.	Skal vise handlingskompetanse og iverksette nødvendige tiltak/prosedyrer avhengig av oppstått situasjon. Skal demonstrere god kommunikasjon og rolleforståelse i krisesituasjoner.

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Gjøre rede for: - Hvor kjøretøy kan henses på ulike steder - Spesielle forhold knyttet til hensetting av kjøretøy - Evt. stasjoner uten bortlåsningsmuligheter av materiell - Hvilke typer kjøretøy som kan parkeres under strømførende kontaktledning, og hvor det tillates	Skal vise handlingskompetanse og iverksette tiltak/prosedyrer avhengig av oppstått situasjon.
Pensum: Strekningsbeskrivelse for Jernbaneverkets nett	

Leksjon 12: Særskilte brannobjekter

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Gjøre rede for: - Hvilke særskilte brannobjekter som finnes i toglederområdet - Hvor de særskilte brannobjektene er plassert geografisk - Spesielle forhold knyttet til særskilte brannobjekter - Vifter og nødlis i Lieråsen tunnel og Jarlsbergtunnelen	Skal vise handlingskompetanse og iverksette tiltak/prosedyrer avhengig av oppstått situasjon.
Pensum: Strekningsbeskrivelse for Jernbaneverkets nett Beredskapshåndbok	

Leksjon 13: Farlig gods

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Gjøre rede for: - Landingsplasser for tog med farlig gods - Kjenne til jernbaneforetakenes opplegg for farlig gods - Forklare hvordan du skal opptre ved eventuell gasslekkasje på vogn lastet med farlig gods	Skal vise handlingskompetanse og iverksette tiltak/prosedyrer avhengig av oppstått situasjon. Skal demonstrere god kommunikasjon og rolleforståelse.
Pensum: Overordnet beredshipsplan	

Leksjon 14: Evakuering av trafikkstyringssentralen

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Gjøre rede for evakuering av TSS Drammen: - Vaktleder er rømningsleder - Viderekobling av GSM-R - Melding til tog, stasjoner, hovedsikkerhetsvakter og tilstøtende trafikkstyringssentraler - Bruk av rømningsmasker	Skal sørge for sikker evakuering av trafikkstyringssentralen
Pensum: Branninstruks for TSS Drammen	

Leksjon 15: Befaring hos jernbaneforetak

Kunnskapsmål	Ferdighetsmål
Få kjennskap til rutiner og arbeidsoppgaver hos driftsoperative ledere i de største jernbaneforetakene. Kunne forskjellen på Jernbaneforetakenes ansvar og infrastrukturforvalter sitt ansvar.	
Pensum:	